

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 1. Deciditur de Difficultate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

RESPONDETUR. Distinctæ sunt hæc propositiones. Ex eo quòd Deus sit infinitus in essentia, sequitur debere etiam dari in illo distinctionem virtualem. Alia autem est hæc propositio, ex asserta distinctione virtuali sequitur infinitudo essentiae, & hoc ipsum est, cuius demonstratio, hic petitur. Unde primo concesso, quod solum vult argumentum, negatur hoc posterius.

Putarem ergò potius nullam huius adferri posse demonstrativam rationem: quia si hoc demonstraretur cur in creatis, idq; titulo creati, non possit dari Trinitas, demonstraretur titulo increati non repugnare eandem: adeoque & dari; quia in Divinis quoad intrinseca à posse ad esse, valet argumentatio, & tamen supponitur non posse demonstrari Mysterium Trinitatis. Quod ipsum ulterius sic declaratur. Sit enim perfectio A. ex cuius defectu in creatis, oritur ne sit Mysterium Trinitatis, demonstrat Metaphysica omnem possibilem perfectionem haberi in Deo, inferes ergò tu, hanc perfectionem esse in Deo, adeoque inferes idq; demonstrativè, dari Mysterium Trinitatis, & tamen vel tu ipse negas, quòd hoc Mysterium in Divinis demonstrari possit. Et sicut si quis demonstraret, qualitatem aliquam non competere huic substantiæ quia corporea est, hoc ipso demonstraret, competere illam spiritali substantiæ, nam demonstrabile est, omnem qualitatem competere aut substantiæ corporeæ aut spiritali, ita si quis demonstrat non competere Mysterium Trinitatis. Creatis quia creata sunt, demonstrat illud competere Divinis, quia omnis perfectio, aut creato aut increato enti competit, & tamen supponimus quòd Mysterium Trinitatis demonstrari non possit.

DIFFICULTAS II.

De Præcisionibus objectivis in Divinis.

PRÆCISIO secundum Auctores Alia est ex parte actus seu formalis, alia ex parte objecti seu objectiva: *Objectiva præcisio dicitur*, ex vi cuius intellectus attingit formalitatem aliquam, quin eadem cognitione, attingat aliam formalitatem, illi identificatam realiter. Verbi gratia, quando intellectus attingit formalitatem animalis, & non attingit ullo modo formalitatem rationalis identificatam realiter in homine, tunc censetur esse præcisio objectiva, ubi ut vides, non in hoc stat præcisio, quòd unum cognoscatur sine alio, potest enim cognosci Petrus & non cognosci Iulium neq; tamen dicitur fieri præcisio Petri, à Iulio. *Formalis præcisio ex parte actus est*, vi cuius attinguntur immediatè & per se omnes formalitates, quæ identificantur sibi, di-

citur tamen cognosci verbi gratia animal in homine & non rationale, quia illic rationale, non nisi confusè attingitur. Confusè autem tunc cognoscitur objectum, quando ex vi illius cognitionis, non potest unum secerni ab alio, quod per eandem cognitionem attingitur. Verbi gratia. Cognosco hominem & equum per connotata communia, hoc est sensationes, tunc cognosco animal confundoq; equum & hominem: quæ confusio in hoc stat, quia ex vi illius cognitionis non valeo hominem ab equo, equum ab homine discernere, ita explicat Oviedo Controversia Logica Tertia punct. 5. Illustratq; tali instantia. Præcisio ex parte actus circa formalitates identificatas realiter, ita se habet, ac se haberet sensus circa alia objecta omnino similia, omnino æqualia, & quidem penetrata, in quibus non discerneret sensus unum ab alio, & eodem modo se haberet ad objecta distinguenda ac si unum tantum videret objectum, licet in re duo distincta realiter attingantur.

Posset & alia acceptio haberi præcisionis formalis & objectivæ, ita ut nomine præcisionis formalis, veniat ipse actus præscindendi, nomine autem præcisionis objectivæ, veniat ipsa, ut ita dicam passio, vi cuius objectum se præscindit patitur, estque in re ipsum objectum, ita jam præcisum.

Ceterum in priori illo sensu agitur quæstio; an dentur præcisiones objectivæ confusanturque dicta in Logicis de actu confuso fabricativo universalis.

Punctum Difficultatis 1.

Deciditur de Difficultate.

DICENDUM est *Dari*. Ita illi etiam, qui negant eas dari in creatis, ut Arriaga Disp. Quarta Logica Sectione Quarta. Ita Schola Thomistica, & Scotistica, & Nostri, contra aliquos ex Nominalibus, & contra aliquos recentiores, inter quos Oviedo Controversia Quarta Metaphys. punct. 8. Sed S. Thomas Opusc. 49. Et II. contra Gentes cap. 52. & Opusculo 43. cap. 6. nostram etiam sententiam innuit.

PROBARI solet I. Argumento ducto ab uno Attributo ad aliud. V. G. Deus per misericordiam parcit, per iustitiam punit. Ergo ista attributa præscindunt inter se.

RESPONDERI posset. Eundem hinc Deum in recto utrobique concipi, quia quando concipitur misericordia, concipitur Deitas prout est principium actuum misericordiarum; quando concipitur Iustitia, concipitur Deitas prout est principium actuum puniendi. Si autem utrobique responderet Deitas, hoc ipso non est jam præcisio objectiva,

PROBARI

PROBARI solet II. Propositionibus ductis ab uno principio processionis in Divinis, ad aliud idem principium. v.g. Intellectus generat, voluntas non generat.

RESPONDERI posset etiam ad idem argumentum ea via quâ ad illud responderetur prima parte in eadem materia.

PROBATUR III. Propositionibus quæ instituntur de Natura Divina comparata ad personas. Ut formetur argumentum. Supponitur veram esse hanc Propositionem. Essentia Divina communicatur, Paternitas non communicatur. Supponitur item Naturam & personam Patris esse unam eandemque indivisibilem Entitatem. Hinc formatur argumentum. Quando dico communicari naturam, & non communicari Paternitatem, vel dico de uno eodemque objecto, quod communicetur & non communicetur vel non de uno; si non de uno. Ergo intra unam eandemque entitatem indivisibilem, est præcisio objectiva; quia intra unam eandemque Entitatem, verificatur, de uno communicatur, de alio non communicatur. Si de uno verificantur duo contradictoria. Ergo non verificatur, communicatur & non communicatur; quia nec duo contradictoria verificantur. Et ulterius tam verè dici potest ex parte objecti de eo quod communicatur non communicari, quàm de eo quod non communicatur, communicari, non præscindunt enim hæc ex parte objecti, & sunt una eademque; ut dicis indivisa ratio. Sed non potest dici de eo quod non communicatur, illud communicari; quod probatur, quia non potest dici de natura Divina quod non communicetur, hoc enim est contra fidem, possetque dici Filium non esse verè Deum, cum sit Deus, ratione naturæ Divinæ communicatæ, de quo tamen per te potest dici, quod non communicetur. Item non potest dici de Paternitate, quæ non communicatur illam communicari, aliàs verum esset dicere Filium esse Patrem, idque ideo quia sicut dicitur Deus ob communicatam sibi naturam Divinam, ita verè dicitur Pater ob communicatam sibi Paternitatem, de qua tu dicis, posse affirmari, quod communicetur.

Idem medius Terminus sic proponitur: Et suppono veras has esse Propositiones: Pater non est filius. Spiritus S. non est Filius. Suppono item Patrem & reliquas personas esse identificatas Naturæ Divinæ. His positis ita formatur argumentum. Quando dico Pater non est Filius vel responderi mihi ex parte objecti natura Divina, vel non respondet, si non respondet, Ergo intra unam eandemque Entitatem indivisibilem dantur præcisiones; objectivæ, si correspondet, quæro in Conceptu illo Patris, in quo simul correspondet natura Divina, vel non correspondent personæ quæ sunt identificatæ naturæ Divinæ, vel correspondent, si non correspondent, Ergo intra unam eandemque indivisibilem entitatem dantur præcisiones objectivæ, sic correspondent in conceptu Patris natura & Filius. Ergo cum dico Pa-

ter non est Filius, etiam dico natura Divina non est Filius, sub termino enim Pater respondet natura Divina. Et ulterius dico Filius non est filius, quia filius per te respondet sub Ly Pater, cum scilicet dico. Pater non est Filius.

Idem medius Terminus sic proponitur ex Ariaga. Si correspondent in conceptu Patris tam natura Divina quàm reliquæ personæ. Ergo sicut falsa est ista propositio, tota Trinitas non est Trinitas. Ita falsa erit hæc, Pater non est Filius & Spiritus S. non plus enim in conceptu Trinitatis per te respondet ex parte objecti, quàm in conceptu Patris.

CONFIRMATUR. Datur in Divinis Distinctio virtualis. Ergo & dantur Præcisiones objectivæ. Antecedens colligi potest ex dictis de hac Distinctione, & certè de Fide est Naturam divinam communicari, Paternitatem non communicari, tunc quæro vel de eodem hæc verificantur vel non de eodem; si de eodem, Ergo non verificantur, quia impossibile est contradictoria verificari. Si non de eodem, Ergo de distincto, non de distincto realiter, quia id negat fides, nõ de distincto Scotisticè ut infra dicitur, non de distincto per Rationem, quia id non sufficere colligetur infra, Ergo de distincto virtualiter. Consequentia principalis probatur. Tum quia non est major Ratio unius, quàm alterius. Tum quia concessio majori in eodè genere, debet dari & minus, major autem est virtualis Antonomasticon distinctio, Tum quia difformiter objecto nosceretur res, si datâ distinctione virtuali, non darentur Præcisiones objectivæ; nam vi distinctionis illius communicaretur natura, non communicaretur Paternitas, & tamen si nõ dantur Præcisiones objectivæ, una attingeretur, & communicari & non communicari.

Responsiones variae in Oppositum.

RESPONDETUR I. Ut aliquid de aliquo verificetur, subjectum illud debet esse formaliter cognitum tam ex parte actus quàm ex parte objecti. Porro cum dico natura Divina communicatur, quamvis ex parte objecti correspondeat etiam Paternitas, nec tamen verificatur de illa quod communicetur, quia ex parte actus non est cognita.

CONTRA. Tum quia quæro de ipsamet verificatione objectiva, ad quam non requiritur esse cognitum ex parte actus, cum præcedat ipsum actum. Si autem secundum verificationem objectivam intra eandem entitatem Natura communicatur, Paternitas non communicatur, poterit etiam ex parte actus attingi; jamque tunc nihil deerit, ad præcisionem objectivam. Tum quia si ex parte actus, non responderi in natura divina Paternitas, ex parte actus falsum erit communicari Paternitatem. Ergo quia ex parte objecti, responderi Paternitas, verum erit ex parte objecti, communicari Paternitatem. Tum quia quod est fundamentum, quod si desit cognitio

† M

Pater-

Paternitatis ex parte actus, tunc cum concipio naturam, dicoque de illa quod communicetur, quod inquam si desit Cognitio Paternitatis ex parte actus, hoc ipso jam Paternitas non communicabitur, præcipue cum cognitio & hoc Ly ex parte actus, ipsi objecto non tribuat rationem communicabilis vel non communicabilis; Si autem independentem à cognitione nostra habet vim naturæ divinæ ut communicetur, & vim Paternitatis, ne communicetur, quare hæc prædicata verificari non poterunt, quamvis illud Objectum non sit formaliter ex parte actus cognitum.

RESPONDETUR II. Inadæquate naturam Divinam communicari, non quod non tota communicetur, tota enim communicatur, sed non communicatur adæquate, hoc est non secundum omnia quæ ipsi identificantur, adeoque non secundum Paternitatem.

CONTRA. Ergo ex parte objecti inadæquate spectati est, ut Paternitas non communicetur. Ergo una eademque indivisibilis Entitas inadæquate sumpta, ex parte objecti non communicabitur. Ergo cum dico naturam communicatur, ex parte objecti non respondebit Paternitas. Consequenter dabuntur Præcisiones objectivæ. Totus succus medii termini in hoc est; cur inadæquata idque ex parte objecti communicatio, non possit fundare præcisionem objectivam.

RESPONDERI posset III. In conceptu Patris correspondere ex parte objecti & naturam divinam & totam Trinitatem, ex parte tamen actus non correspondere. Paternitas enim concipitur per modum Paternitatis creatæ, Trinitas autem non concipitur per modum Paternitatis creatæ. Hinc fit ut verè affirmari possit Patrem, non esse Trinitatem.

CONTRA. Quando dicis ex parte objecti in conceptu Patris respondere naturam divinam, vel ex parte objecti non communicatur natura divina vel communicatur, si non communicatur ex parte objecti. Ergo dicis contra fidem; si communicatur ex parte objecti, quomodo ex parte objecti respondet, in eo quod non communicatur, si non dantur præcisiones objectivæ, jam enim per te contradictorium responderet in eodem objecto. Rursus si ex parte objecti in conceptu Patris respondet natura divina, ergo ex parte objecti, dicis esse verum, quod Filius sit Pater, quod Pater sit Trinitas, dicis enim ex parte objecti in conceptu Patris respondere & naturam divinam & totam Trinitatem, tantumque dicis, quod ex parte actus hoc non sit verum. Denique saltem Pater æternus, suam Paternitatem non concipit per speciem Patris creati, & tamen nec ille dicit: Paternitas mea communicatur.

RESPONDET IV. Oviedo. Controversia 4. Metaph. punct. 8. sub hoc conceptu natura divina communicatur, respondere Paternitatem ex parte objecti, nihilominus de Paternitate non potest dici quod communicetur: quia per

diversa media cognoscitur Paternitas & natura, & sicut posita præcisione objectiva, inter naturam divinam & Paternitatem, ita de illis loquimur, ac si essent à parte rei distincta, ita posito diverso modo noscendi Paternitatem & Naturam, poterimus de illis loqui, ac de distinctis realiter.

CONTRA. Diversus iste modus concipiendi vel facit, ut si conceptu naturæ, non correspondeat objectivè Paternitas vel non facit. Si non facit, Ergo ex parte objecti communicabitur Paternitas, cuius oppositum docet fides; si facit. Ergo admittis præcisiones objectivas: parum enim refert, an hoc velis appellare præcisionem objectivam, modò dicas sub affirmatione prædicati: Communicatur, non respondere objectum identificatum, quod est Paternitas. Deinde diversus modus concipiendi præcisè spectatus, non potest facere, ut id quod est identificatum alteri realiter, non afficiatur eo prædicato, quo afficitur, aliud illi identificatum realiter. Sic v.g. licet in homine diverso modo, concipiamus animal, diverso rationale, tamen quicquid affirmatur realiter de animali, affirmatur realiter de rationali. Cumque diversus modus cognoscendi, teneat se ex parte cognitionis, quid conferret objecto, ut secundum unam formalitatem communicetur, secundum aliam non communicetur. Longè autem est alia ratio, quare positis præcisionibus, objectivis, non possit dici de Paternitate quod communicetur, quantumvis id dicatur de naturæ; idque ideo, quia positis præcisionibus objectivis ex parte objecti, non respondet in conceptu Naturæ, Paternitas, adeoque prædicatum: Communicari, non dicitur de Paternitate, cum illa non sit subiectum ex parte objecti hujus propositionis, quando dico: Natura communicatur.

RESPONDERI posset V. ex eodem. Aliud esse subiectum Prædicationis, aliud verificationis, cum enim dico Petro corrente, aliquis homo currit, cursus verificatur de Petro, indifferenter tamen prædicatur de Petro, Joanne &c. adeoque jam aliud est subiectum prædicationis; ita etiam inquit in Divinis cum dico Natura communicatur, subiectum prædicationis est Paternitas, & Natura, sed subiectum verificationis non est nisi sola natura.

CONTRA. Si subiectum verificationis quando dico Natura communicatur, non est Paternitas quamvis unam eandemque indivisibilem Entitatem constituent naturam & Paternitas, non apparet cur jam non possint dari, præcisiones objectivæ attingendo ex parte Objecti Subiectum verificationis, & non attingendo Subiectum non verificationis, licet Subiectum verificationis & non verificationis, eandem Entitatem indivisibilem constituent. Deinde paritas adlata non tenet, quia quando dico: aliquis homo currit, Subiectum illud aliquis homo non sumitur determinatè, si non sumitur, de illo determinatum

tum quid, hoc est curfus, verificari non poterit; jam autem cum dico: Natura communicatur est Subiectum determinatum, consequenter illud solum debet esse Subiectum prædicationis & verificationis.

Principale fundamentum Oppositorum.

DICES. Istæ in Deo præcisiones objectivæ sunt inutiles & non salvant Difficultates Theologicas. Ergo nõ dantur. Probat Antecedens. In ista propositione Natura Divina communicatur, licet sub conceptu naturæ Divinæ non respondeat formaliter Paternitas, falsum tamẽ est non respondere Paternitatem identicẽ, & realiter ad eum modum, quo concipiendo animalitatem hominis, quamvis non concipiã rationalitatem formaliter, falsum tamen est in re illam animalitatem non esse hominem, quia illa animalitas realiter ab homine non distinguitur, ita & in præfenti. Hoc posito ita ulterius urgetur. Quando dico Natura communicatur, respondet sub conceptu naturæ realiter Paternitas quamvis non respondeat formaliter. Ergo etiam realiter communicabitur Paternitas Filio, quamvis non formaliter, adeoq; Filius erit realiter Pater, quamvis non sit formaliter Pater, erit autem Filius realiter & formaliter Deus, quia illi & realiter & formaliter communicatur Natura.

RESPONDETUR ad objectionem. Quando dico Natura Divina communicatur, respondet quidẽ hoc sensu Paternitas identicẽ & realiter, quia non distinguitur physice à natura, quia tamen habet distinctionem realem virtuale, idẽ tunc nec realiter nec identicẽ respondet hoc sensu. Quasi realiter & identicẽ communicetur Paternitas, idq; beneficio distinctionis virtualis, quæ distinctio hoc facit, quia sicut si distinguerentur realiter Natura & Paternitas, quando responderet Natura, non esset necesse respondere Paternitatem, ita cum distinguatur realiter virtualiter, non erit necesse respondere Paternitatem, faciente hoc distinctione reali virtuali, sine ulla alietate reali, quod faceret alietas realis: In hoc enim statista distinctio realis virtualis. Non nego tamen in re æquẽ difficile manere hoc mysterium positã etiam distinctione virtuali & præcisione objectiva, quamvis non maneat æquẽ difficile in ordine ad nostros conceptus, jam enim ostendetur, quomodo non de uno prædicentur prædicata Contradictoria.

INSTABIS. Ergo etiam & Deus & beati in Patria præscindere debebunt Objectivẽ, nam etiam Deus & beati cum dicunt: Natura communicatur, non dicunt Paternitatem communicari.

RESPONDETUR. Non præscindere Deum & beatos objectivẽ formaliter, præscindere tamen illos objectivẽ æquivalenter, quia uno actu hoc attingunt, quod nos pluribus. Plura de hoc vide primã Parte.

Punctum Difficultatis 2.

Veranẽ hæc Propositio? Nulla est perfectio realis, & prædicatum in Paternitate, quod negetur in sensu reali de Deitate.

POST hætenus dicta de Distinctione virtuali, accipio excerpta quædam ex manuscriptis alicujus Recentioris, qui negavit distinctionem virtuales in Divinis, formavitque prædictam propositionem, quam expedit hic examinare.

PRÆMITTO I. Idem esse negari aliquid, vel affirmari in sensu reali, quod affirmari vel negari realiter supposita alioqui eorundem Identitate reali. Probat id Inductio. Quia quando dicimus Animalitatem Petri in sensu reali ratiocinari, hoc ipso dicimus, Animalitatem identificatam Rationalitati esse realiter principium Actuum ratiocinandi. Item quando dicimus Rationalitatem in sensu reali sentire, dicimus quod realiter Rationalitas, sit Principium Actuum sentiendi. Idem Præmissum negativo principio stabilitur, quia scilicet non differunt secundum objectivam formalitatem dictum de aliquo Ly: in sensu reali, & dictum Ly: realiter, nec potest harum duarum phrasium ostendi objectiva diversitas, sicut nec ostendetur in hac dictione, cantat voce suavi, & cantat suaviter.

Applica Præmissum, si in sensu reali convenit naturæ Divinæ generare, realiter conveniet generare.

PRÆMITTO II. Intercessisse inter Petrum Lombardum, & Iochimum Abbatem questionem, an verum esset, Naturam non generare cum generet Paternitas. Affirmabat Lombardus negabat Abbas, dicebatque si à primã Persona, procedunt aliæ duæ Personæ, si Filio convenit generari, Spiritui Sancto spirari, & tamen nec à Natura producuntur illæ duæ Personæ, nec Natura generatur, nec spiratur inquebat Abbas, non fore jam Trinitatem, sed Quaternitatem, cum præter illa prædicata relativa, reperiatur Natura, de qua prædicta prædicata negantur. Res devoluta ad Concilium Lateranense, quod decrevit has propositiones Essentia non generat. Paternitas generat.

PRÆMITTO III. Errorem Iochimi, duplicem fuisse, imprimis, quod voluerit Essentiam generare, ut ita salvaret, in Divinis Trinitatem esse, non Quaternitatem, deinde quia voluit Trinitatem Personarum salvare per Unionem quandam in voluntate & consensione. Rem ita habere ostendit cap. Firmiter de summa Trinitate. Legatur & glossa capitis.

DICENDUM est. Essentiam v. g. non generare in sensu reali, adeoque convenire aliquod prædicatum Paternitati, quod negetur in sensu reali de Natura.

PROBATUR I. AUCTORITATE. Tum quia

† M 2

Pro-